

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

**Komisja
do spraw
Unii
Europejskiej**

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW
POCHODZĄCYCH Z UNII EUROPEJSKIEJ
(NR 6)
z dnia 20 maja 2021 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej

– podkomisji stałej do spraw wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej (nr 6)

20 maja 2021 r.

Podkomisja stała do spraw wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Kazimierza Gołojucha (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

- informację na temat stanu negocjacji w sprawie reformy wspólnej polityki rolnej pomiędzy Parlamentem Europejskim a Radą Unii Europejskiej;
- informację na temat stanu przygotowania krajowych planów strategicznych dla wspólnej polityki rolnej oraz tzw. nowego modelu wdrażania;
- sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Gembicka** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju wsi wraz ze współpracownikami, **Marzanna Lipińska** p.o. wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Maciejczak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych, **Anna Marciniak** – specjalista ds. kontaktów zagranicznych z Wydziału ds. Unii Europejskiej w BSM.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Otwieram posiedzenie podkomisji do spraw wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Witam serdecznie wszystkich obecnych członków podkomisji, witam serdecznie panią minister Annę Gembicką, przedstawicieli ministerstwa i Najwyższej Izby Kontroli.

Szanowni państwo, przystępujemy teraz do stwierdzenia kworum. Uprzejmie przypominam, że posłowie obecni na sali obrad Komisji głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej, a państwa posłów nieobecnych na sali proszę o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w aplikacji na tablecie w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu podkomisji. Mamy kworum. Zostało stwierdzone, czyli stwierdzam kworum.

Informuję państwa posłów, że chęć zabrania głosu zdalnego należy zgłaszać przez czat w aplikacji Whereby po zalogowaniu się do pokoju videokonferencyjnego. Materiały informacyjne przygotowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostały państwu przekazane, za co bardzo serdecznie dziękuję pani minister i dziękuję za ich przygotowanie i przekazanie podkomisji.

Chciałbym uprzedzić, że dzisiejsze posiedzenie musimy zakończyć przed godziną 11.00, najlepiej około godziny 10.45, ponieważ potem mamy wspólne posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Myślę, że nam się to uda. Czy są uwagi do dzisiejszego porządku obrad? Nie słyszę, nie widzę. Stwierdzam, że podkomisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do pkt I porządku dziennego, czyli informacji na temat stanu negocjacji w sprawie reformy wspólnej polityki rolnej pomiędzy Parlamentem Europejskim a Radą Unii Europejskiej. Wiemy, że negocjacje się toczą.

Poprosilibyśmy o przedstawienie stanowiska i kalendarza działań. Bardzo proszę panią minister Annę Gembicką, która reprezentuje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, o zaprezentowanie stanowiska. Bardzo proszę panią minister o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Anna Gembicka:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, niebawem miną 3 lata, odkąd na forum UE rozpoczęły się prace nad trzema projektami prawnymi, które przedstawiła Komisja Europejska w pakiecie dotyczącym reformy wspólnej polityki rolnej. Te projekty rozporządzeń są nazywane w skrócie rozporządzeniem o planach strategicznych, rozporządzeniem horyzontalnym oraz rozporządzeniem o wspólnej organizacji rynków rolnych.

Na wstępie chciałabym zwrócić uwagę i przypomnieć, że pierwotnie reforma miała wejść w życie już w styczniu 2021 r. Niestety przedłużające się negocjacje wymusiły wprowadzenie dwuletniego okresu przejściowego. Czyli środki finansowe przewidziane na finansowanie WPR w latach 2021 i 2022 zostaną wykorzystane według już obowiązujących i znanych beneficjentom zasad określonych w PROW na lata 2014–2020 oraz według zasad systemu płatności bezpośrednich, stosowanego w tym samym okresie. W efekcie zreformowana wspólna polityka rolna będzie wdrażana dopiero od 2023 r.

Obecnie negocjacje reformy WPR znajdują się w fazie końcowej. W październiku zeszłego roku Rada UE i PE przyjęły swoje stanowiska do projektów pakietu prawnego reformy. To otworzyło możliwość rozpoczęcia negocjacji trójstronnych, czyli tak zwanych trilogów, które mają doprowadzić do ostatecznego ustalenia kształtu tej polityki. Formalne rozpoczęcie trilogów nastąpiło 10 listopada zeszłego roku. Od stycznia tego roku Radę w tych negocjacjach reprezentuje prezydencja portugalska, która chce doprowadzić do kompromisu pomiędzy Radą i PE, przy akceptacji ze strony Komisji Europejskiej. Dla ułatwienia negocjacji te projekty zostały podzielone na bloki tematyczne. Do tej pory odbyły się 24 trilogi. Najwięcej trilogów było poświęconych przepisom rozporządzenia o planach strategicznych. Dodatkowo w marcu tego roku odbył się tak zwany supertrilog obejmujący wszystkie rozporządzenia i z reprezentacją negocjatorów na najwyższym szczeblu politycznym. Kolejne spotkanie negocjacyjne w tej formule jest przewidziane w ostatnim tygodniu maja, czyli w tym miesiącu, równoległe do posiedzenia Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa.

Na obecnym etapie jeszcze nie osiągnięto całościowego kompromisu. My w negocjacjach kierujemy się zasadą, że nic nie jest ustalone, dopóki wszystko nie jest ustalone. Z tego względu wstrzymujemy się jeszcze z oceną dotychczasowych wyników negocjacji. W informacji na temat stanu negocjacji skupiliśmy się na tych elementach reformy, które są istotne z punktu widzenia Polski w tych obszarach, które nadal są dyskutowane. Te obszary obejmują między innymi tak zwaną zieloną architekturę, ukierunkowanie wsparcia bezpośredniego, oczekiwane przez PE uwzględnienie wymiaru społecznego w ramach wspólnej polityki rolnej, dyscyplinę finansową oraz przepisy dotyczące interwencji publicznej i na rynkach rolnych.

W obszarze dotyczącym zielonej architektury PE opowiada się za zaostrzeniem norm dobrej kultury rolnej, zgodnej z ochroną środowiska. Polska jest przeciwna takim zmianom i popiera rozwiązania, które zostały wcześniej ustalone w ramach stanowiska Rady UE. Parlament wiąże z zieloną architekturą poziom transferu między filarami wspólnej polityki rolnej, a także proponuje ograniczenie maksymalnego transferu pomiędzy filarami do 5% pierwotnych alokacji. W drodze wyjątku państwa mające płatności bezpośrednie poniżej średniej mogłyby przenieść z drugiego filaru na płatności bezpośrednie do 12% środków. Dodatkowo PE proponuje ograniczenie wykorzystania przetransferowanych środków do działań służących klimatowi i środowisku. My sprzeciwiamy się tym propozycjom i opowiadamy się za utrzymaniem rozwiązań przyjętych na szczycie w sprawie wieloletnich ram finansowych w lipcu zeszłego roku, czyli opowiadamy się

za możliwością przeniesienia do 30% środków drugiego filara bez ograniczeń co do sposobu ich wydatkowania.

W dyskusji nadal pozostaje minimalny poziom wydatków na ekoschematy. Tutaj PE proponuje przeznaczenie na ten rodzaj wsparcia 30% płatności bezpośrednich. Naszym zdaniem poziom 20%, który został przyjęty przez Radę, jest wystarczający, aczkolwiek rozumiemy też potrzebę ustalenia kompromisu w tym obszarze. Moglibyśmy zaakceptować nieco wyższy limit wydatków na ekoschematy, ale pod pewnymi warunkami. Czyli jeżeli limit ten będzie liczony od koperty płatności bezpośrednich przed przesunięciem środków z drugiego filaru, a nie po przesunięciu, jak chce PE, oraz zachowana zostanie elastyczność wykorzystania środków z ekoschematów w początkowym okresie, czyli w pierwszych latach stosowania ekoschematów.

W obszarze ukierunkowania wsparcia nadal jest dyskutowana definicja aktywnego rolnika. Ustalono, że ta definicja ma być obowiązkowa, ale elastyczna, i ma umożliwiać swobodne dostosowanie do krajowych planów strategicznych. Polska może zaakceptować obowiązkowe stosowanie tej definicji, pod warunkiem, że wszyscy rolnicy otrzymujący do 5 tys. euro będą uznawani za aktywnych. Ponadto uważamy, że weryfikacja, czy wnioskodawca jest aktywnym rolnikiem, nie powinna wymagać oceny, czy jest on powiązany z innymi podmiotami oraz czy jeden z tych podmiotów jest aktywnym rolnikiem.

W zakresie redystrybucji wsparcia gotowi jesteśmy poprzeć rozwiązanie kompromisowe, zgodnie z którym państwo musiałoby zastosować przynajmniej jeden z trzech instrumentów, czyli *capping*, degresywność płatności lub płatność redystrybucyjną. W przypadku płatności redystrybucyjnej istotne jest jednak naszym zdaniem, aby państwa członkowskie miały elastyczność w ustalaniu zasad tego wsparcia i dostosowywania do jej uwarunkowań i specyfiki. Rozwiązania proponowane przez PE w tym zakresie w naszej opinii nie spełniają swojej roli i są mało elastyczne.

Istotną dla nas kwestią jest także maksymalny poziom finansowania wsparcia związanego z produkcją. Tutaj PE proponuje obniżenie pułapu na wsparcie związane do 12% koperty płatności podstawowych. Popieramy stanowisko Rady, czyli utrzymanie obecnego pułapu wynoszącego 15%. W zakresie przejściowego wsparcia krajowego popieramy stanowisko PE, który proponuje utrzymanie wysokości tego wsparcia na stałym poziomie. Dodatkowo PE proponuje możliwość uaktualnienia okresu bazowego. To pozwoliłoby na lepsze ukierunkowanie wsparcia i realną pomoc tym rolnikom, którzy nadal będą zajmować się produkcją. Rada opowiada się za stopniowym wygaszaniem tego rodzaju wsparcia i utrzymaniem odległego okresu referencyjnego.

Sprawą bardzo istotną dla PE jest kwestia uwzględnienia wymiaru społecznego we wspólnej polityce rolnej. My tutaj, podobnie jak większość państw członkowskich, sprzeciwiamy się rozwiązaniu zaproponowanemu przez PE. To rozwiązanie proponuje powiązanie udzielenia wsparcia beneficjentom wspólnej polityki rolnej z weryfikacją przestrzegania przepisów prawa pracy i praw zatrudnianych pracowników. Naszym zdaniem takie rozwiązanie spowodowałoby zwiększenie obciążeń administracyjnych, w szczególności wynikających z potrzeby rozbudowania systemu kontroli i sankcji. Uważamy, że monitorowanie i nadzór nad respektowaniem przepisów prawa pracy i praw pracowników przez podmioty zatrudniające należy w całości pozostawić instytucjom, które już teraz w państwach członkowskich zostały do tego powołane.

W zakresie rezerwy rolnej Polska popiera stanowisko Rady wynikające z porozumienia w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 uzgodnionego przez szefów państw i rządów UE na szczycie w lipcu zeszłego roku. W dyskusji między Radą i PE pozostają nadal elementy rozporządzenia o wspólnej organizacji rynków dotyczące interwencji publicznej, dopłat do prywatnego przechowywania, handlu z krajami trzecimi, środków wyjątkowych czy przejrzystości rynku. W tym obszarze opowiadamy się za propozycjami PE, które mogą zwiększyć możliwość stabilizacji rynków rolnych. Popieramy na przykład utworzenie obserwatorium rynków produktów rolnych, utworzenie mechanizmu wczesnego ostrzegania przed sytuacją kryzysową, rozszerzenie zakresu sektorów objętych interwencją rynkową czy wydłużenie okresu, w jakim może być prowadzona interwencja.

Od początku negocjacji trójstronnych opowiadamy się także za przyjęciem proponowanych przez PE zmian zapewniających zachowanie równych warunków konkurencji w relacjach z krajami trzecimi, czyli popieramy propozycje PE ukierunkowane na lepszą ochronę unijnego rynku przed importem, w tym przed importem, który nie spełnia unijnych standardów produkcji rolnej. Ma to szczególne znaczenie w kontekście wdrażania strategii „Od pola do stołu” i strategii do spraw różnorodności. Rada i Komisja Europejska oceniają jednak wiele propozycji PE w tym obszarze jako niezgodne z podejściem rynkowym czy też niezgodne z zasadami Światowej Organizacji Handlu i umowami międzynarodowymi.

Jak wspomniałam wcześniej, najbliższy supertrilog rozpocznie się 25 maja i może przynieść rozstrzygnięcia w obszarach pozostających jeszcze do dyskusji. Ambicją prezydencji portugalskiej jest doprowadzenie podczas trilogu do porozumienia w sprawie reformy, w związku z tym pojawiły się zapowiedzi, że negocjacje będą trwały do skutku. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję pani minister za wyczerpującą informację.

Teraz przejdziemy do dyskusji nad pkt I. Otwieram dyskusję. Czy ktoś chce się wypowiedzieć w przedmiocie obrad?

Pozwolę udzielić głosu sobie i chciałbym zapytać panią minister o dwie kwestie. Pierwsza to jest dotycząca wyrównania dopłat bezpośrednich. Na spotkaniach z rolnikami ten temat często jest poruszany przez rolników. Rolnicy dopytują, czy będzie taka możliwość, czy w nowej perspektywie na lata 2021–2027 nastąpi to wyrównanie. Czy mogą liczyć na zwiększenie dopłat bezpośrednich w ramach wspólnej polityki rolnej.

Drugie pytanie dotyczy drugiego filara. Wiemy, że wspólna polityka rolna składa się z dwóch filarów. Pierwszy filar to są dopłaty bezpośrednie, drugi – to jest wsparcie obszarów wiejskich. Tutaj ze strony samorządów gminnych, szczególnie tych mniejszych gmin, są duże oczekiwania, jeśli chodzi o filar drugi. Możemy, tak jak pani minister powiedziała, zrobić tak, żeby przesunąć z drugiego filara na pierwszy. Jest taka pewna płynność. Niemniej jednak ten drugi filar jest bardzo ważny dla obszarów wiejskich, szczególnie, jak już powiedziałem, dla małych gmin. Chodzi tu o dokończenie wodociągowania, kanalizacji sieci i dróg gminy, jeśli chodzi o infrastrukturę. To jest drugie pytanie.

Trzecie dotyczy rezerwy. Wiem, że taka rezerwa jest planowana. Zresztą w obecnej perspektywie ona również jest. Mam tylko pytanie, czy istnieje możliwość kumulacji rezerwy w poszczególnych latach, tak żeby w przypadku jakiejś znacznej klęski żywiołowej czy problemów w krajach członkowskich związanych z chorobami, tak jak na przykład obecnie z ptasią grypą, wesprzeć rolników. Czy ta kumulacja jest możliwa i czy ona będzie zagwarantowana we wspólnej polityce rolnej na lata 2021–2027? Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, jeśli można, panią minister o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Szanowny panie przewodniczący, jeżeli chodzi o kwestie wyrównania dopłat, pracujemy nad tym, także przygotowując właśnie kolejną odsłonę planu strategicznego. On pod koniec czerwca powinien się ukazać. To pokaże też bardziej konkretne propozycje. Przypomnę tylko, że plan strategiczny był bardzo szeroko konsultowany i wpłynęło bardzo dużo uwag. My te uwagi staramy się uwzględnić także właśnie w przygotowaniu tego systemu dopłat i kwestii wyrównywania dopłat. To jest oczywiście system naczyń połączonych, tak jak powiedział pan przewodniczący, w związku też z przesuwaniem tych środków z drugiego filara. Chciałabym też podkreślić, że te przesuwane środki właśnie z drugiego filara będą uzupełniane też o środki krajowe. Oprócz tego w pewien sposób też można powiedzieć, że one zostaną uzupełnione o środki zawarte w Krajowym Planie Odbudowy. Tam na wsparcie dla obszarów wiejskich, właśnie na wsparcie między innymi tych inwestycji, które są ważne dla samorządów, zostały przewidziane konkretne środki. My oczywiście w ramach planowania i przygotowania naszego planu strategicznego jesteśmy trochę ograniczeni tym oczekiwaniem na opinie Komisji Europejskiej co do zaproponowanych rozwiązań w krajowym planie odbudowy. Oczywiście, jeżeli te rozwiązania, które zaproponowaliśmy w KPO zostaną przyjęte, to pozwoli nam

to na dokonywanie kolejnych przesunięć, jeżeli chodzi chociażby o środki w ramach drugiego filara.

Jeżeli chodzi o rezerwę, to tutaj poproszę o uzupełnienie tej wypowiedzi.

Naczelnik wydziału w Departamencie Budżetu i Finansów MRiRW Anna Czyżkowska:

Dziękuję, pani minister. Anna Czyżkowska, naczelnik wydziału w Departamencie Budżetu i Finansów.

Rozumiem, że pan przewodniczący pytał o rezerwę rolną. Rezerwa rolna na tę chwilę – stanowisko uzgodnione w Radzie – to 450 mln euro rocznie. Ta kwota nie byłaby kumulowana. Gdyby była niewykorzystana w danym roku, to w następnym roku propozycja jest taka, aby została zwrócona do rolników, którym pomniejszono płatności bezpośrednie w związku z dyscypliną finansową. Pamiętajmy, że do tej pory jest tak, że tak naprawdę rezerwa rolna jest tworzona ze zmniejszonych płatności bezpośrednich. Stanowisko PE jest właśnie takie, żeby 400 mln euro rocznie przeznaczać na tę rezerwę, ale nie zwracać jej rolnikom, tylko właśnie kumulować. Na tę chwilę porozumienia ani w Radzie, ani pomiędzy Radą, PE a Komisją nie ma. To porozumienie Portugalia chce osiągnąć w trakcie trilogu i na ostatniej Radzie, więc zobaczymy, jakie będzie kompromisowe rozwiązanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister. Dziękuję pani dyrektor.

Jeszcze spytam państwa posłów, czy ktoś chciałby zabrać głos. Nie widzę.

Przechodzimy do pkt II porządku dziennego, czyli informacji na temat stanu przygotowania krajowych planów strategicznych dla wspólnej polityki rolnej oraz tzw. nowego modelu wdrażania. Bardzo proszę panią minister o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, bardzo się cieszę, że mam możliwość przedstawienia informacji na temat stanu prac nad planem strategicznym dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027, bo ten dokument jest istotnym elementem polityki MRiRW wobec potrzeb sektora rolno-spożywczego i obszarów wiejskich.

Na wstępie chciałabym zwrócić uwagę na zmianę koncepcji wdrażania wspólnej polityki rolnej, którą zaproponowała Komisja Europejska w ramach reformy, czyli tak zwany nowy model wdrażania. Ona polega na rezygnacji z podejścia opartego o weryfikację zgodności z regulacjami unijnymi i skupieniu się na rozwiązaniu opartym na weryfikacji osiągniętych wyników. Od strony praktycznej ta zmiana przejawia się w przygotowaniu przez państwa członkowskie planów strategicznych, w których określone zostaną nie tylko przyszłe interwencje, lecz także zaplanowane zostaną precyzyjnie efekty i wyniki, jakie będą miały osiągnąć te interwencje.

Zadanie to różni się od dotychczasowego programowania wsparcia w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich, nie tylko z uwagi na konieczność precyzyjnego zaplanowania wyników dla przyszłych interwencji, ale także ze względu na objęcie programowaniem także płatności bezpośrednich i interwencji rynkowych. Co prawda państwa członkowskie mają swobodę w kształtowaniu przyszłych instrumentów interwencji objętych planami i dostosowania ich do krajowych uwarunkowań, ale ta elastyczność jest ograniczona do pewnego stopnia, wynikająca z przepisów unijnych koniecznością silnego skoncentrowania się na kwestiach związanych z ochroną środowiska i przeciwdziałaniu zmianom klimatu. Ukierunkowanie to jest dodatkowo akcentowane w trzech dokumentach Komisji towarzyszących pakietowi legislacyjnemu WPR po 2020 r., czyli Europejski Zielony Ład, strategia „Od pola do stołu” oraz strategia różnorodności biologicznej.

Szczegółowe informacje dotyczące celów, potrzeb oraz proponowanych interwencji w ramach planu strategicznego WPR zostały państwu przekazane na piśmie. Informacje te były też prezentowane na poprzednich posiedzeniach Komisji, w związku z tym dzisiaj chciałabym się skupić bardziej na przekazaniu tych najbardziej aktualnych wątków związanych z pracami nad planem. Przede wszystkim, tak jak już mówiłam wcześniej, pierwsza wersja planu strategicznego WPR została już opracowana i skonsultowana w procesie konsultacji publicznych. Kolejna wersja planu strategicznego WPR jest plano-

wana do upublicznienia pod koniec czerwca br. W ministerstwie trwają zaawansowane prace nad jej opracowaniem, przy czym w porównaniu do pierwszej wersji zawierać ona powinna proponowane alokacje finansowe w podziale na poszczególne interwencje oraz z zastosowanymi wskaźnikami dla nowego modelu wdrażania; odniesienie się do założeń zawartych w strategiach, o których mówiłam, czyli Europejskim Zielonym Ładzie, strategii „Od pola do stołu” oraz strategii różnorodności biologicznej, a także aktualizacje diagnoz i ocen stanu rolnictwa i obszarów wiejskich.

Istotne zmiany będą wynikać oczywiście z wyników konsultacji publicznych tej pierwszej wersji planu. Otrzymaliśmy tu bardzo dużo uwag. Zostały zgłoszone liczne stanowiska i postulaty, które dla nas są niezwykle cenne i wykorzystujemy je przy wprowadzaniu zmian i uzupełnień do kolejnej wersji planu. Dotychczas zgłoszone uwagi w sposób jednoznaczny wskazywały między innymi na konieczność wzmocnienia działań na rzecz lidera czy też zapewnienie odpowiedniego wsparcia na rzecz poprawy infrastruktury na obszarach wiejskich, ale także wzmocnienie wsparcia na rzecz produkcji ekologicznej. Zgłoszone postulaty znajdują więc swoje odzwierciedlenie już w tej kolejnej wersji planu strategicznego WPR.

Prace nad drugą wersją planu są wspierane przez zespół niezależnych ewaluatorów, którzy w sposób ekspercki oceniają proponowane rozwiązania. Podkreślenia wymaga to, że mimo ogromnego zaangażowania po stronie ministerstwa, które wspierane jest przez jednostki podległe i nadzorowane, jak również Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, to tempo prac nad kolejną wersją planu jest uzależnione od tempa prac nad projektowanymi wciąż przepisami na poziomie unijnym. To oznacza pewną niepewność prawną w odniesieniu do przygotowywanych w planie rozwiązań. Co istotne, na ostatni etap uzgodnień międzyinstytucjonalnych na poziomie unijnym pozostawiono zagadnienia kluczowe z punktu widzenia ukierunkowania i sposobu realizacji wsparcia z WPR, czyli na przykład wielkość środków możliwych do przetransferowania między filarami, definicja aktywnego rolnika czy też sposób wykorzystania wysokich ambicji środowiskowo-klimatycznych.

Tak jak wspomniałam, pod koniec maja odbędzie się Rada z udziałem ministrów rolnictwa UE, podczas której będą dyskutowane szczegóły dotyczące prowadzonych równoległe negocjacji z PE. Od wyniku tych negocjacji uzależnione jest, w jakim terminie zakończone zostaną prace nad kolejną wersją planu strategicznego oraz to, jaki będzie jego ostateczny kształt.

Dotychczasowy harmonogram prac przewiduje, że w okresie wakacyjnym przeprowadzone zostaną kolejne konsultacje publiczne, już w pełnej wersji planu strategicznego WPR. Oczywiście zdajemy sobie sprawę z niedogodności, jakie niesie za sobą opiniowanie tak ważnego dokumentu w okresie wakacyjnym, jednak z uwagi na oczekiwane rozstrzygnięcia po stronie UE nie możemy przyspieszyć tego procesu. Równocześnie wiem, jak ważny jest głos środowisk zainteresowanych kształtem przyszłego wsparcia ze wspólnej polityki rolnej. Mam nadzieję, że kompromis na poziomie unijnym osiągnięty zostanie jak najszybciej, tak by nie doszło do dalszych opóźnień we wdrażaniu zreformowanej WPR. Liczę na to, że pomimo tych wskazanych niedogodności przygotowanie planu zakończymy w wyznaczonym sobie terminie i ostateczną wersję prześlemy do akceptacji Komisji Europejskiej w grudniu br. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę, ale sobie udzielię głosu. Pani minister wyczerpująco przedstawiła plan strategiczny. Dodam, że niektóre regiony Polski, niektóre województwa charakteryzują się dość znacznym rozdrobnieniem gospodarstw. Mam tu na myśli województwo podkarpackie, gdzie mieszkam, województwo małopolskie, część Lubelszczyzny, województwo świętokrzyskie. Te województwa nie tylko charakteryzują się tym, że są niewielkie gospodarstwa rolne, lecz także niską produkcją zwierzęcą. Kiedy spotykaliśmy się z rolnikami w ramach konsultacji, oni wręcz prosili o to, żeby były dopłaty na przykład od jednej krowy, a nie tak jak

do tej pory od trzech, żeby również nastąpiło wyrównanie dopłat, jeśli chodzi o dobrostan zwierząt.

Wielu rolników, którzy prowadzą gospodarstwa ekologiczne, zwracało także uwagę, że obecne przepisy i obecne dopłaty nie dopingują do tego, żeby liczba rolników ekologicznych wzrastała, żeby powiększać również areał upraw ekologicznych. To jest bardzo ważne i myślę, że w czasie pandemii, i nie tylko, dobra, zdrowa żywność, bo taką produkują polscy rolnicy, ale również małe gospodarstwa rodzinne spowodowały, że żywności nie zabrakło, że w ramach sprzedaży bezpośredniej, tej ustawy, która obowiązuje, bardzo dobrej ustawy, że do 40 tys. bez opodatkowania można sprzedawać produkty rolne, spowodowało, że na bazarkach, minibazarkach, e-bazarach po prostu tej żywności była znaczna ilość, i to spowodowało, że jej nie zabrakło na polskich stołach. Chciałbym dopytać, czy MRiRW, pani minister, eksperci, którzy pracują nad planem strategicznym, biorą pod uwagę tę specyfikę małych gospodarstw tak w Polsce potrzebnych. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Bardzo dziękuję. Oczywiście bierzemy pod uwagę strukturę gospodarstw w poszczególnych województwach. W związku z tym w tych województwach, w których średnia wielkość gospodarstw jest poniżej średniej krajowej, dostępne będą płatności do zwierząt także od pierwszej sztuki. Jeżeli chodzi o wsparcie dla gospodarstw ekologicznych, to planujemy tu także pewne uproszczenia dla tych gospodarstw do 10 ha. Tak że jak najbardziej, przygotowując plan strategiczny, musimy brać pod uwagę to, w jaki sposób wygląda w Polsce ta struktura i te wszystkie postulaty, które zostały zgłoszone w ramach konsultacji tej pierwszej wersji planu strategicznego dla WPR w odniesieniu do poszczególnych obszarów. Po kolei analizujemy, na ile jest to zasadne i racjonalne, staramy się to uwzględniać. Zdajemy sobie sprawę z tego, że jeżeli chodzi chociażby o kwestie ekologii, potrzebne jest wsparcie zarówno z jednej strony finansowe, jak i z drugiej strony też w postaci właśnie upraszczania pewnych form działania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję i jeszcze dopytam. Tak jak pani minister powiedziała, teraz będą konsultacje w okresie wakacyjnym. Czy do tych propozycji, które państwo przedstawiają na podstawie pierwszych konsultacji, będzie możliwe wnoszenie uwag i jeszcze będzie to rozpatrzone, tak żeby ostateczny dokument przyjął już taką formę wynegocjowaną i te postulaty, które będą zgłaszane ze środowisk rolniczych, stowarzyszeń, żeby po prostu były przyjęte? Dziękuję.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Jak najbardziej w ramach konsultacji publicznych, podobnie jak przy pierwszych konsultacjach, będzie możliwe zgłaszanie uwag, stanowisk. Mam nadzieję, że zainteresowanie będzie równie duże jak w przypadku właśnie tych pierwszych konsultacji. Po tych konsultacjach przygotowujemy już taką – mamy nadzieję – ostateczną wersję planu, która tak jak powiedziałam, oczywiście w miarę możliwości i w miarę zasadności zgłoszonych uwag, będzie mogła te uwagi uwzględnić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję. Czyli na wakacjach jeszcze będziemy się zabierać do pracy. Mówię tu o sobie jako pośle Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Będziemy również te uwagi z poszczególnych województw zbierać i prosić o ich akceptację.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze dopytać, zabrać głos w tym drugim punkcie? Nie widzę.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt III, czyli sprawy bieżące. Osobiście chciałbym zaprosić państwa, panią minister również. W ramach wizytacji w województwie podkarpackim planujemy spotkania w Rzeszowie, Łańcucie, Leżajsku. Termin wizytacji to jest 14–16 czerwca, od poniedziałku do środy. Mamy na to zgodę pani marszałek, prezydium Sejmu, na realizację wizytacji. Noclegi będą w pięknym mieście Łańcucie. Transport z Warszawy zapewnia Kancelaria Sejmu. Praktycznie już wszystko jest zorganizowane, jeszcze dopięcie na ostatni guzik, ale tutaj nie ma wątpliwości, bo zawsze pani Agnieszka z sekretariatu ze swoim zespołem dopina to perfekcyjnie. Bardzo proszę też o przeką-

zanie deklaracji udziału w spotkaniu wyjazdowym do sekretariatu do końca tygodnia. Ja osobiście zapraszam wszystkich państwa posłów. Widzę na podglądzie pana posła Tadeusza Zwiefkę. Zapraszam, panie Tadziu, żeby odwiedzić piękną ziemię podkarpacką, powiat łańcucki, Rzeszów, okolice, bo mamy się czym pochwalić. Zresztą, cała Polska jest piękna i myślę, że już wtedy możemy rozpocząć pewne konsultacje, jeśli chodzi o rolnictwo. Będziemy zbierać też propozycje. Tak że bardzo serdecznie zapraszam.

Teraz udzielam głosu panu posłowi Tadeuszowi. Bardzo proszę, panie Tadziu.

Poseł Tadeusz Zwiefka (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję przede wszystkim za zaproszenie na piękne Podkarpacie. Z przyjemnością to zaproszenie przyjmuję i będę chętnie uczestniczył w tej wizytacji...

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję.

Poseł Tadeusz Zwiefka (KO):

...ponieważ to miejsce jest przepiękne i także moje wspomnienia sprzed wielu, wielu lat, związane z Łącutem, kiedy jeszcze jako dziennikarz Telewizji Polskiej byłem tam podczas festiwalu muzycznego organizowanego przez wiele, wiele lat przez Bogusława Kaczyńskiego. To miłe wspomnienia, chętnie będą odnowione.

Kontynuując zaproszenie pana przewodniczącego, chciałbym przedstawić także zaproszenie na ziemię kujawsko-pomorską. Rozmawialiśmy już wcześniej o tym. Teraz to się konkretyzuje. Chciałbym zaproponować, jeśli pan przewodniczący wyrazi zgodę, a prezydium Sejmu zaakceptuje, aby ta wizytacja miała miejsce w dniach 28–30 czerwca br. Odbyłaby się ona w dwóch największych miastach regionu, czyli w Bydgoszczy i w Toruniu. Rozpoczęlibyśmy od Bydgoszczy. Tam przyjrzelibyśmy się inwestycjom, które zostały zrealizowane przy udziale środków europejskich i nadal są realizowane. Być może nawet nie tylko w samym mieście, ale w całym bydgoskim obszarze funkcjonalnym. W kolejnym zaś dniu odwiedzilibyśmy Toruń, także mnóstwo inwestycji przy wykorzystaniu środków wspólnotowych. Niezwykle ambitne założenia, które pan prezydent Zaleski przedstawił wiele lat temu, są konsekwentnie realizowane. W Toruniu także mielibyśmy okazję trochę szerzej spojrzeć na inwestycję w całym województwie kujawsko-pomorskim, dzięki spotkaniom z marszałkiem panem Piotrem Całbeckim i jego zespołem. Tak że serdecznie zapraszam na Kujawy i Pomorze – piękna ziemia. Mam nadzieję, że także pogoda nam dopisze, byśmy mogli nad Brdą i nad Wisłą także spędzić dobry, efektywny, ale również miły czas.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Przepraszam, to ja się dołączę tutaj, bo pochodzę z Włocławka, tak że zaproponowałabym może, żeby też Włocławek uwzględnić. Rozumiem – Toruń, Bydgoszcz – zawsze najważniejsze, ale nie zapominajmy też o Włocławku.

Poseł Tadeusz Zwiefka (KO):

Pani minister, w pełni się zgadzam. Jeszcze kiedy pełniłem mandat posła do PE przez 15 lat, chętnie i często odwiedzałem Włocławek. Oczywiście do Włocławka także mamy zaproszenie. Jeszcze będziemy o tym rozmawiać, ale być może właśnie 30 czerwca, kiedy będziemy opuszczać Bydgoszcz i Toruń, a i tak trzeba się będzie poruszać przez Włocławek, to jeśli Komisja zdecyduje w ten sposób, moglibyśmy się zatrzymać we Włocławku i odwiedzić także to piękne miasto.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Dziękuję. Ja osobiście przychylam się do tego, żeby Włocławek odwiedzić. Nie wyobrażam sobie, żeby nie. Tak że postaramy się uwzględnić...

Poseł Tadeusz Zwiefka (KO):

Porozmawiam z panem prezydentem Włocławka. Na pewno będzie zachwycony.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

...w programie właśnie Włocławek. Dodam, że odpowiedni dokument zostanie sporządzony i przesłany do prezydium Sejmu. Poprosimy w tym dokumencie o możliwość wizytacji tych miejsc, które pan poseł Tadeusz wymienił, a także dołączymy jeszcze Włocławek.

Dodam jeszcze, że również pan poseł Grzyb stara się o wizytację jego okręgu, czyli Wielkopolski. Myślę, że tę wizytację zrobimy w lipcu. Mamy pewne zaległości, dlatego musimy przyspieszyć liczbę wizytacji, ponieważ przez pandemię koronawirusa byliśmy przez pewien czas na miejscu, w domach, a teraz wyjeżdżamy w teren. Myślę, że warunki pozwolą i uzyskamy zgodę, a poprosimy, żeby taka zgoda była. Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa chce jeszcze zabrać głos? Nie widzę.

Dziękuję serdecznie pani minister. Dziękuję państwu posłom za udział w podkomisji. Następne posiedzenie podkomisji planujemy 24 czerwca. Będą omawiane dalsze tematy, które dotyczą naszej podkomisji, a dzisiaj, dziękując państwu, zamykam posiedzenie. Oczywiście dziękuję sekretariatowi, jak zawsze niezawodnemu, wspaniałemu, za zorganizowanie online i również tu na miejscu dzisiejszej podkomisji. Dziękuję bardzo.